

Atskaite par dalību Eiropas Komisijas rīkotajā
konferencē „Patērētāju pilnvarošana
un tirgus iespēju radīšana dzīvnieku labturībai”:

29.02 – 01.03.2012, Brisele

Izskatāmais jautājums:

Patērētāju attieksme lopkopības produkcijas dzīvnieku labturības jautājumā.

Rezumējums (LV viedoklis/citu DV viedoklis/u.c. komentāri):

Labturībai ir būtiska nozīme, kvalitātes diferencēšanas potenciāls. Ģentes universitātes pētījums par svaigas gaļas kvalitātes uztveri rāda, ka patērētāju izvēli ietekmē arī informācija par dzīvnieku labturību.

Izskatāmais jautājums:

Vienādu dzīvnieku labturības prasību veicināšana.

Rezumējums (LV viedoklis/citu DV viedoklis/u.c. komentāri):

Kontroles var dot rezultātu tikai, ja ir izveidota sistēma, kas var tikt auditēta un pārbaudīta.

Jāsniedz plānota apmācība, radot kopēju sapratni par labturību, jābūt reālai vēlmei visiem ieviest standartus, standartu nepietiekama ieviešana mazina uzņēmēju un valsts iestāžu centienus, Inspektori redzējuši reālus piemērus, kā augsti standarti tiek vājināti ar nepienācīgu izpildi. DV ir jācieš no sekām par kontroles pienākumu neievērošanu. Laba uzņēmējdarbības jēga ir ņemt vērā dzīvnieku labturību ļoti nopietni, augsti labturības standarti ir nozīmīgi veiksmīgiem un konkurētspējīgiem pārtikas uzņēmumiem. Jaunā stratēģija ir ceļš, kam sekot.

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

ELFLA
EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Izskatāmais jautājums:

Riska novērtēšana un labturības pasākumi.

Rezumējums (LV viedoklis/citu DV viedoklis/u.c. komentāri):

Dzīvnieku labturības jēdziens ietver sevī arī iespējamo ietekmi uz dzīvnieku veselību un pārtikas drošību.

Piemēram, piesārņojuma risks ar Salmonellu varētu būt lielāks, ja olas ražotas ārpus būru sistēmās, jo lielāka iedarbība uz dējējvistām un to olām ar vides piesārņojumu (AHAW, 2005). Riska novērtējuma kvalitāte ir atkarīga no atbilstošu formulējumu jautājumiem par riska novērtējumu, skaidru izpratni par to cēloņiem, labāk izmantotiem zinātniskiem datiem un eksperta atzinumiem, kā arī modernu riska novērtēšanas metodoloģiju piemērošanas.

Riska faktoru kodi:

1 Augsta temperatūra un mitrums; 2 liels ganāmpulka blīvums, 3 neauglīga vide; 4 mitri pakaiši, 5 nepietiekama ventilācija; 6 sliktas gaismas intensitāte; 7 augsta gaismas intensitāte; 8 ilgs fotoperiods; 9 ierobežotas pārvietošanās spējas; 10 nepiemērots uzturs; 11 nebalansēta ķermeņa uzbūve; 12 ātrs augšanas temps; 13 vecs metiens. Šos rādītājus sagrupējot grafiski, izvērtē bīstamības līmeni. Svarīga vienotas indikatoru sistēmas izmantošana.

Izskatāmais jautājums:

ES dzīvnieku labturības tiesību aktu izpilde :Dalībvalstu atbildība.

Rezumējums (LV viedoklis/citu DV viedoklis/u.c. komentāri):

Modelis izpildei DV līmenī –Dānijas piemērs :

Tiesiskais regulējums, kura mērķis ir iedrošināt transportētājus, autovadītājus un pavadoņus, kas veic vai palīdz komerciāliem pārvadājumiem ar dzīvniekiem, klausīt tiesību aktiem. Izveidota soda punktu sistēma – nosacīta diskvalifikācija : 3 soda punkti 3 gadu laikā, 3 gadu probācijas periods, vēl viens pārkāpums tā laikā, jauna pārbaude par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas laikā (kvalifikāciju apliecinošs sertifikāts). Diskvalifikācija var tikt piemērota no 6 mēnešiem līdz 5 gadiem. Uzņēmumi var zaudēt tiesības darboties ar dzīvniekiem.

Secinājums – lestādes atklāj, ka tiesību akti ir efektīvi un tiem ir preventīva ietekme.

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

ELFLA
EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Izskatāmais jautājums:

Dzīvnieku labturība ilgtspējīgas attīstības kontekstā.

Rezumējums (LV viedoklis/citu DV viedoklis/u.c. komentāri):

Ilgstoša attīstība balstās uz sociāliem, vides un ekonomiskajiem faktoriem. Vairāk kā miljons cilvēku ir atkarīgi no dzīvniekiem pārtikai, ienākumiem, transportam, statusam. Kad ir apdraudēta dzīvnieku veselība vai labsajūta, tas rada zaudējumus. Dzīvnieku produkti veido nozīmīgu globālās ēdienkartes daļu, tajā pat laikā ietekmējot virkni vides faktoru. Rio+20 ilgtspējīgas attīstības konference radīs unikālu iespēju uzlabot šo situāciju.

Izskatāmais jautājums:

Moderno tehnoloģiju izmantošana dzīvnieku pārrobežu pārvadājumu uzraudzībā.

Rezumējums (LV viedoklis/citu DV viedoklis/u.c. komentāri):

Norāda navigāciju sistēmu praktisko izmantošanu un ierobežojumus. Fiksē transportlīdzekļa atrašanās vietu un laiku, iekraušanas trapa atvēršanu/aizvēršanu, temperatūru dzīvnieku nodalījumā. Informācija, ko ievada transportlīdzekļa vadītājs – ceļojuma laikā ievainoto vai kritušo dzīvnieku skaits, ceļojums statusu (sākums, atpūsties, atjaunot, beigas braucienā). Problēma – traps var tikt atvērts. Pašreizējā situācija – daudz dažādas navigācijas sistēmas, kas dažādi ieraksta dažādus datus un ziņojumus dažādos veidos, ir grūti lasīt navigācijas sistēmas drukāto ziņojumu bez „lēģendas”, sensoru sistēma ir izvietota tikai kabīnē, bet nevis transportēšanas nodalījumā. Navigācijas sistēmām nav oficiālas validēšanas. Automašīnām ir navigācijas ierīce, bet nav interneta pieslēguma. Sensoru sistēmai kabīnē nav USB ievada portatīvā datora tālvaldības savienojumam, nav arī printera, lai izdrukātu atskaiti par temperatūru un navigācijas sistēmu.

Kopsavilkums/ leteikumi nākamajam darbam:

Tā kā konferences programmā debatēm tika atvēlēts ļoti ierobežots laiks, diskusijas pamatā tika veiktas neformālās sarunās ar citu dalībvalstu pārstāvjiem. Jautājumos par ES Dzīvnieku labturības stratēģiju lielākā uzmanība tika veltīta

vienotu labturības prasību un kritēriju ieviešanai, dalībvalstu atbildībai, profilakses uzlabošanai, labturības prasību ievērošanai un kontrolei dzīvnieku transportēšanas laikā.

Par dzīvnieku labturības inovācijām tika prezentēti interesanti projekti, kas investīciju ieguldījuma jomā būtu iespējami tikai ļoti lielām saimniecībām un pagaidām Latvijas lopkopībā būtu grūti realizējami.

Maija Pontāga

Paraksts

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Eksperta dalība pasākumā organizēta VLT aktivitātes "Nozaru ekspertu ziņojumi" ietvaros saskaņā ar LR Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” noslēgto līgumu Nr. 2012/16 no 27.01.2012. Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.